

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde tutunuz.

11.03.2022

Konu: 2021 Yılında Elde Edilen Menkul Sermaye İratlarının Beyanı.

Bu makalemizde gerçek kişiler tarafından 2021 yılında elde edilmiş olan menkul sermaye iratlarının beyanına ilişkin esaslar açıklanmaya çalışılacaktır.

1- Hiçbir Şekilde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları:

2021 yılında elde edilmiş aşağıdaki gelirler için tutarları ne olursa olsun beyanname verilmeyecektir:

-Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67.maddesi kapsamında vergi kesintisine tabi tutulmuş olan; (Ticari kazançla ilişkisi olmaması şartıyla)

-Mevduat faizleri,

-Katılım Bankalarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları,

-Repo Gelirleri ,

-10.07.2001 tarihinden önce kurulmuş olanlar hariç olmak üzere tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından ayrılmalar nedeniyle yapılan ödemelerin ve bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarları,

-Kurumlar vergisi mükelleflerince 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen kazançların dağıtımı halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar payları,

-Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.

Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de yukarıdaki gelirler verilen beyannameye de dahil edilmez.

2- 2.800 TL'lik Sınıra Bağlı Olan Menkul Kıymetler:

Aşağıda yer alıp Türkiye'de vergi kesintisine tabi olmayan ve istisna uygulanmayan menkul sermaye 2.800 TL'lik tutarı aşması halinde yıllık beyanname ile beyan edileceklerdir.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

(Buradaki 2.800 TL'lik tutar bir istisna olmayıp, gelirin beyan edilip edilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınacak bir haddedir. Buna göre, menkul sermaye iradı olarak elde edilen gelir 2.800 TL'yi aşıyorsa, elde edilen gelirin tamamı beyan edilecektir

- Kıyı bankacılığında (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri,
- Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller (01.01.2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilenler),
- İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar,
- Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri,
- Yurt dışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı vb.),
- Her türlü alacak faizleri.

Bu had yukarıda belirtilen gelirlerin her biri için ayrı ayrı uygulanmayacak olup, bu gelirler ile vergi kesintisine tabi olmayan ve istisna uygulanmayan gayrimenkul sermaye iratlarının toplam tutarı dikkate alınarak hesaplanacaktır).

3- 53.000 TL'lik Tutarı Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları:

01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan;

- Her çeşit tahvil ve hazine bonusu faizleri,
- Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler,
- Tam mükellef kurumlar tarafından yurtdışında ihraç edilen tahviller ile tam mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından yurtdışında ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirler,
- Tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları,

Elde edilen gelirlerin 53.000 TL'yi aşması halinde bu gelirlerin tamamının yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Menkul sermaye iratları toplamının 53.000 TL'yi aşıp aşmadığının tespitinde, indirim oranı ve istisna uygulanabilecek menkul sermaye iratlarının, indirim oranı ve istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması gerekmektedir.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan devlet tahvili ve hazine bonolarından elde edilen gelirlere ilişkin Gelir Vergisi Kanununun geçici 59.maddesinde yer alan istisna uygulaması 31.12.2007 tarihinde son bulduğundan, 01.01.2008 tarihinden itibaren bu kıymetlerin faiz gelirleri ve elden çıkarılması dolayısıyla elde edilen gelirler ile ilgili olarak istisna uygulaması söz konusu değildir.

4-İndirim Oranı Uygulanarak Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları:

Gelir Vergisi Kanununda bazı menkul sermaye iratlarının enflasyondan arındırıldıktan sonra kalan tutarlarının vergilendirilmesi öngörülmüştür. Enflasyondan arındırmaya ilişkin indirim oranı 2021 yılı için %2,17 olarak belirlenmiş olup oran 1'den büyük olduğu için beyana dahil edilmeyecektir.

5- Kar Paylarının Beyanı:

Gerçek kişilerce, tam mükellef kurumlardan elde edilen ve Gelir Vergisi Kanunu kapsamında kar payı sayılan gelirler aşağıdaki gibidir:

-Her türlü hisse senetlerinin kar payları,

-İştirak hisselerinden doğan kazançlar,

-Kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar payları (Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler ücret sayılır.)

Tam mükellef kurumlardan elde edilen ve yukarıda sayılan **kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna olup**, kalan tutar vergiye tabi gelir olarak dikkate alınacaktır.

Beyana tabi başka gelirlerin bulunmaması halinde, gelir 53.000 TL'yi aşmıyor ise beyan edilecektir.

Beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, karın dağıtım aşamasında yapılan %15 (4936 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla 21.12.2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere %10) oranındaki vergi kesintisinin tamamı (istisnaya isabet eden kısım dâhil) mahsup edilecek olup, mahsup sonrası kalan tutar genel hükümler çerçevesinde red ve iade edilecektir.

Kurumların 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançlarını dağıtmaları halinde, gerçek kişilerce elde edilen bu kar payları, tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

01.01.1999 - 31.12.2002 tarihleri arasında sona eren hesap dönemlerine ilişkin olup, kurumlar vergisinden istisna edilmiş kazançlar ile Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 61.maddesi kapsamında vergi kesintine tabi tutulmuş olan yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançların dağıtılması halinde, gerçek kişilerce elde edilen kar paylarının net tutarına elde edilen kar payının 1/9'u eklendikten sonra bulunan tutarın yarısı vergiye tabi gelir olarak dikkate alınacaktır.

Beyan edilen tutarın 1/5'lik kısmı hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

Menkul Sermaye İratlarına ilişkin bildirim doldurulurken, sadece adi komandit şirketlerin komanditer ortakları, limited şirket ortakları ve anonim şirketlerin kurucu ortakları ile yönetim kurulu üyesi ortakları ödemiş oldukları Bağ-Kur primlerini elde edilen menkul sermaye iradı tutarıyla sınırlı olmak üzere indirebileceklerdir.

6-Devlet Tahvili, Hazine Bonosu ve Eurobondlardan Elde Edilen Gelirler:

Devlet Tahvili Ve Hazine Bonosu (TL Cinsinden) Faiz Geliri:

a) İhraç Tarihi 01.01.2006 Tarihinden Önce Olanlar:

İndirim oranın birden büyük olması nedeniyle beyan edilmeyecektir.

b) İhraç Tarihi 01.01.2006 Tarihinden Sonra Olanlar:

Geçici 67.madde kapsamında tevkifata tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.

Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu (Döviz, Altına veya Başka Bir Değere Endeksli) Faiz Geliri:

c) İhraç Tarihi 01.01.2006 Tarihinden Önce Olanlar:

53.000 TL'yi aşıyorsa beyan edilecektir.

d) İhraç Tarihi 01.01.2006 Tarihinden Sonra Olanlar:

Geçici 67.madde kapsamında tevkifata tabi olduğundan beyan edilmeyecektir.

7-Eurobond Faiz Geliri:

Vergi uygulaması bakımından da Devlet tahvili ve Hazine bonusu gibi değerlendirilmekle birlikte Eurobondlar Geçici 67.madde kapsamında değildir.

Dolayısıyla 2021 yılında elde edilen ve 53.000 TL'yi aşan Eurobond faiz gelirleri beyan edilecektir.

Menkul sermaye iratlarının beyan durumuna ilişkin özet tabloya ekli PDF dosyasından ulaşabilirsiniz.

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Saygılarımızla.
Yöntem Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

(Hazırlayan Didem ERAT SMMM)

MENKUL SERMAYE İRATLARININ BEYAN DURUMUNA İLİŞKİN ÖZET TABLO

Mevduat faizleri	Beyan Dışı	Vergi kesintisine tabi tutulmuştur. Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
Katılım bankalarınca ödenen kar payları	Beyan Dışı	
Repo Gelirleri	Beyan Dışı	
01.01.2006 tarihinden itibaren ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonolarının faiz gelirleri	Beyan Dışı	
01.01.2006 tarihinden itibaren yurtiçinde ihraç edilen özel sektör tahvillerinin faiz gelirleri (Yurtiçinde ihraç edilen kira sertifikaları dahil)	Beyan Dışı	
10.07.2001 tarihinden önce kurulanlar hariç olmak üzere tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarları	Beyan Dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
Bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarları	Beyan Dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
Kurumlar vergisi mükelleflerince 31.12.1998 ve daha önceki tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde edilen kazançların dağıtım halinde, gerçek kişilerce elde edilen	Beyan Dışı	İstisna

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

kar payları		
Kurumların karlarını sermayeye eklemek suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları	Beyan Dışı	Tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyeceklerdir.
01.01.2006 tarihinden önce ihraç/iktisap edilen hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponlarının satışından elde edilen bedeller	2.800 TL'yi aşması halinde tamamı beyan edilecektir.	Tevkifat ve istisna uygulanmayan gelirlere ilişkin 2.800 TL'lik beyan haddinin aşılması halinde beyan edileceklerdir.
İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar		
Her çeşit senetlerin iskonto edilmesi karşılığında alınan iskonto bedelleri	2.800 TL'yi aşması halinde tamamı beyan edilecektir.	Tevkifat ve istisna uygulanmayan gelirlere ilişkin 2.800 TL'lik beyan haddinin aşılması halinde beyan edileceklerdir.
Kıyı bankacılığında (off-shore bankacılık) elde edilen faiz gelirleri		
Yurt dışından elde edilen diğer menkul sermaye iratları (faiz, repo, kar payı v.b.)		
Her çeşit alacak faizleri		
01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faiz gelirleri (TL cinsinden)	İndirim oranının birden büyük olması dolayısıyla beyan edilmeyecektir.	
01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilen Devlet tahvili ve Hazine bonusu faiz gelirleri (döviz, altına veya başka bir değere endeksli)	İndirim oranı uygulanmayacak olup, toplam tutarı 53.000 TL'yi aşıyorsa beyanda bulunulacaktır.	
Eurobondlardan elde edilen faiz gelirleri	İndirim oranı uygulanmayacak olup, toplam tutarı 53.000 TL'yi aşıyorsa beyanda bulunulacaktır.	
Tam mükellef kurumlar tarafından yurtdışında ihraç edilen tahviller ve tam	Toplam tutarı 53.000 TL'yi aşıyorsa beyanda bulunulacaktır.	

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından yurtdışında ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelirler		Tevkifat uygulanan gelirlere ilişkin 53.000 TL'lik tutarı aşması halinde beyan edilecektir.
1999-2002 tarihleri arasında sona eren hesap dönemlerinde elde edilen, kurumlar vergisinden istisna kazançlar ile yatırım indirimi istisnasından yararlanan kazançların dağıtımı halinde gerçek kişilerce elde edilen kar payları	Elde edilen kar payının net tutarına bu tutarın 1/9'u eklenerek bulunacak tutarın yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 53.000 TL'yi aşılırsa beyanda bulunulacaktır.	
Her türlü hisse senetlerinin kar payları	Elde edilen kar payının brüt tutarının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 53.000 TL'yi aşılırsa beyanda bulunulacaktır.	
İştirak hisselerinden doğan kazançlar	Elde edilen kar payının brüt tutarının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 53.000 TL'yi aşılırsa beyanda bulunulacaktır.	
Kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar payları	Elde edilen kar payının brüt tutarının yarısı gelir vergisinden istisna olup, kalan tutar 53.000 TL'yi aşılırsa beyanda bulunulacaktır.	